

ת"פ 11411/08/16 - מדינת ישראל נגד ד.ס.

בית משפט השלום בראשון לציון

12 יולי 2017

ת"פ 11411-08-16 מדינת ישראל נ' ס'

46720-07-16

11437-08-16

מספר פל"א 324857/2016

לפני כבוד השופטת שירלי דקל נוח
המאשימה מדינת ישראל

נגד
הנאשם ד.ס.

נוכחים:

ב"כ המאשימה: עו"ד זוהר שקורי

הנאשם וב"כ: עו"ד משה אלון

גזר דין

כתב האישום המתוקן

1. הנאשם הורשע, על פי הודייתו, במסגרת הסדר דיוני, בעובדות כתב האישום המתוקן, בעבירה של פציעה כשהעברין מזוין, עבירה לפי סעיף 335(א)(1) לחוק העונשין, התשל"ז-1977.

מהחלק הכללי לכתב האישום המתוקן עולה כי במועד הרלוונטי לכתב האישום היו הנאשם וד.ס. (להלן: "המתלונן") אחים והתגוררו יחדיו בבית בראשון לציון (להלן: "הבית").

על פי עובדות כתב האישום המתוקן, בתאריך 27.7.16 בשעה 16:20 או בסמוך לכך, בבית, התגלע ויכוח בין הנאשם למתלונן, במהלכו קיללו אחד את השני. בהמשך לכך, תקף הנאשם את המתלונן בכך שדחף אותו. בתגובה אמר לו המתלונן כי אם לא יפסיק יעופו פה דברים באוויר. אז, אמר הנאשם למתלונן כי אם ייגע בו הוא יקרע אותו והמשיך לדחוף אותו. המתלונן אמר לנאשם כי הוא לא רוצה שיעוף עליו משהו בעודו מסתכל על כיסא שעמד בקרבת מקום.

בנסיבות המתוארות, הרים המתלונן כיסא, שעמד בקרבת מקום, וצעק על הנאשם "מה אתה מטורף? מה יש לך אתה?", בעודו נצמד אל הנאשם כדי להפסיק את תקיפתו. אז, דקר הנאשם את המתלונן בכתף ימין באמצעות סכין מטבח משוננת שאחז בידו (להלן: "הסכין").

כתוצאה מכך, נגרם למתלונן פצע דקירה בדמות שני חתכים תת עוריים על פני השכמה מתחת לבית השחי באורך 3 ס"מ ו-1 ס"מ. בהמשך, נהדף הנאשם אחורה ונפל על הרצפה. אז, הרים הנאשם את הכיסא, השליכו על המתלונן ופגע בבטנו וברגלו של המתלונן, והכיסא נשבר מעוצמת המכה. כתוצאה מכך, נגרם למתלונן חתך באורך של 1 ס"מ בשוק ימין.

ההסדר הדיוני בין הצדדים והתנהלות ההליך המשפטי

2. בהתאם להסדר הדיוני שגובש בין הצדדים, כתב האישום תוקן כמפורט לעיל, הנאשם הודה והורשע במיוחס לו, ולאור גילו הצעיר נשלח לשירות המבחן לצורך קבלת תסקיר.

לא היה הסדר בין הצדדים לעניין העונש, והמאשימה הודיעה כי עמדתה להשית על הנאשם עונש מאסר, ואילו ההגנה ביקשה ששירות המבחן יבדוק את סוגיית ביטול הרשעתו של הנאשם.

לאחר קבלת התסקיר, ניהלו הצדדים משא ומתן ביניהם, ועתרו במשותף כי טרם שמיעת הטיעונים לעונש ישלח הנאשם לראיון התאמה בפני הממונה על עבודות השירות בשב"ס. בהמשך לכך, התקבלה חוות דעת מאת הממונה על עבודות השירות בשב"ס, לפיה הנאשם כשיר לריצוי מאסר בדרך של עבודות שירות.

תסקיר שירות המבחן

3. מהתסקיר עלה כי הנאשם כבן 21, רווק ומתגורר בבית הוריו בראשון לציון. הנאשם עובד בתחום הפקת אירועים וארגון צוות מלצרים לאולמות אירועים. הנאשם נעדר עבר פלילי קודם.

שירות המבחן סקר את הרקע האישי והמשפחתי של הנאשם. במשפחת מוצאו, הנאשם הינו הבן הבכור מבין שלושה ילדים, בגילאי 18-20. אחיו הצעיר, המתלונן, עזב את בית המשפחה ועבר להתגורר בצפון. לאחרונה חזר המתלונן לקשר עם הוריו, לאחר תקופת נתק, כשברקע, בין היתר, האירוע נשוא כתב האישום. הנאשם והמתלונן נמצאים בנתק מאז ביצוע העבירות.

בצעירותו אובחן הנאשם כסובל מבעיות קשב וריכוז עם מרכיב היפראקטיבי קל (ADHD), לצד נטייה לאימפולסיביות ובעיות הסתגלות במישור הרגשי וההתנהגותי. הנאשם התמודד עם קשיים לימודיים ובעיות חברתיות, השתלב לאורך השנים באבחונים ובטיפולים המותאמים לקשייו, והשלים 12 שנות לימוד עם תעודת בגרות חלקית.

הנאשם גויס לשירות צבאי בתפקיד לוגיסטי, ושוחרר לאחר כחצי שנה על רקע קשיי הסתגלות ואיומים אובדניים. בהמשך, סיים הנאשם תקופה נוספת של שירות לאומי.

שירות המבחן נפגש עם הוריו של הנאשם, אולם, לא אפרט במסגרת גזר הדין את הדברים שנאמרו במהלך פגישה זו עמוד 2

בשל צנעת הפרט.

הנאשם מוכר לשירות המבחן מאבחון שנעשה בעניינו במסגרת הליך המעצר בתיק זה, במסגרתו התרשם שירות המבחן כי הנאשם הינו בעל קווי אישיות תלוליים וילדותיים, בעל יכולות ורצון בהתפתחות, מאופיין בריכוז בצרכיו, מתקשה בדחיית סיפוקים ובעל יכולת נמוכה לוויסות רגשי.

אשר לעבירה נשוא כתב האישום המתוקן, תיאר הנאשם אירוע במהלכו התגלע ויכוח בינו לבין אחיו, המתלונן, שהסלים לקטטה ביניהם, במהלכה נעשה שימוש של המתלונן באלימות כלפיו, שכלל גם פגיעה בנאשם באמצעות כיסא. הנאשם שלל כוונה לשימוש בסכין כלפי המתלונן וציין כי המתלונן נפגע מאותה הסכין שהחזיק בידו קודם לכן.

שירות המבחן התרשם כי הנאשם מתקשה לקחת אחריות על התנהגותו האלימה, אולם, התרשם לצד זאת, מהתייחסותו של הנאשם לנזק שנגרם למתלונן ברמה הפיזית והרגשית ומהחרטה שגילה על התנהגותו האלימה, תוך שמסר כי זיכרון הקטטה מטריד את מנוחתו ונפשו בחיי היומיום ורצונו לשקם את הקשר ביניהם.

שירות המבחן סבר כי יש צורך בהתערבות טיפולית משפחתית. הנאשם שולב בטיפול פסיכולוגי והוריו נעזרו בהדרכה הורית. כמו כן, הנאשם שולב בקבוצה טיפולית לעצורי בית בשירות המבחן. תקופה קצרה לאחר מכן, הנאשם הפסיק מיוזמתו את השתתפותו בקבוצה הטיפולית ואת הטיפול הפסיכולוגי לאחר כחצי שנה.

הנאשם שהה בתנאים מגבילים בבית סבו. בחודש נובמבר 2016 בוטלו התנאים המגבילים והתאפשר לנאשם להגיע לביתו, כל עוד המתלונן לא ישהה בבית. בחודש דצמבר 2016, מאחר שהמתלונן עזב את הבית, הנאשם שב לבית הוריו, ונותר על כנו צו הרחקה מהמתלונן.

בבואו לגבש הערכת סיכון בעניינו של הנאשם, מנה שירות המבחן את גורמי הסיכון ואת הגורמים מפחיתי הסיכון במצבו של הנאשם, וציין בנוסף כי כיום מתקשה למקד ולהתייחס לבעייתיות השתמשך טיפול.

שירות המבחן ציין כי ערך מאמצים לשם גיוס הנאשם להמשך טיפול במסגרת שירות המבחן, והוסיף כי הנאשם ביטא נכונות להשתלב בטיפול. לאור גילו הצעיר של הנאשם וקיומה של נזקקות טיפולית גבוהה, המליץ שירות המבחן להעמיד את הנאשם בצו מבחן למשך שנה.

אשר לשאלת ביטול הרשעתו בדין, ציין שירות המבחן כי בעת הנוכחית לא הציג הנאשם אינדיקציה לפגיעה קונקרטית העלולה להיגרם לו כתוצאה מהרשעה. יחד עם זאת, נוכח גילו הצעיר, חריגות העבירה לאורח חייו, השבר המשפחתי, הנתק בין האחים והטלטלה שנגרמה למערכת המשפחתית ועל מנת לחזק כוחותיו החיוביים של הנאשם ולמנוע פגיעה בעתידו, בא שירות המבחן בהמלצה לשקול בחיוב ביטול הרשעתו בדין.

הראיות לעונש

4. במסגרת שלב הראיות לעונש העיד מטעם ההגנה אביו של הנאשם, מר ר.ס..

מר ר.ס' העיד כי הנאשם סובל מבעיות הסתגלות קשות, אשר ליוו אותו גם בתקופת שירותו הצבאי והובילו לשחרורו בחלוף תקופה קצרה. עוד הוסיף כי האירוע נשוא כתב האישום פגע במשפחה כולה וכי לא רק הנאשם נענש בעטיו. מר ר.ס' ביקש את רחמי בית המשפט והביע תקווה כי תבוטל הרשעתו בדין של הנאשם.

תמצית טיעוני ב"כ הצדדים לעונש

5. בפתח הדיון שהתקיים לשמיעת ראיות וטיעוני הצדדים לעונש הצהירה המאשימה כי הסכימה להגביל את עתירתה לעונש ל-6 חודשי מאסר שירוצו בדרך של עבודות שירות.

ב"כ המאשימה הדגישה בטיעוניה את חומרת מעשיו של הנאשם, תוך שהפנתה לעובדה שהנאשם דקר את אחיו, המתלונן, בכתפו על רקע ויכוח של מה בכך, גרם לו לחתכים והמשיך בתקיפתו עת השליך עליו כיסא שהתפרק מעוצמת המכה. לשיטת המאשימה, מעשיו של הנאשם מלמדים על תעוזה וקור רוח, עת בחר לתקוף את המתלונן באמצעות סכין, ואך בנס נמנעה פגיעה חמורה יותר.

ב"כ המאשימה פירטה את הפגיעה בערכים החברתיים המוגנים, ובהם שלומו וביטחונו של המתלונן וזכותו לחיות בתא משפחתי בטוח ושלו.

ב"כ המאשימה טענה כי מתחם העונש ההולם לעבירה בנסיבות ביצועה נע בין מספר חודשי מאסר שיכול וירוצו בדרך של עבודות שירות לבין 18 חודשי מאסר בפועל.

אשר לנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה, הפנתה ב"כ המאשימה לעובדה כי הנאשם נעדר עבר פלילי, להודייתו והבעת החרטה מצדו, אף שאין מדובר בלקיחת אחריות מלאה, כאמור בתסקיר שירות המבחן.

בטיעוניה התייחסה המאשימה לממצאי התסקיר בעניינו של הנאשם, ובעיקרם להתרשמות כי הנאשם הינו בעל נזקקות טיפולית גבוהה, אך חרף זאת התקשה להירתם להליך טיפולי התואם את צרכיו במסגרת שירות המבחן. לשיטת המאשימה, אין כל הלימה בין תוכן התסקיר לבין המלצת שירות המבחן להעמיד את הנאשם בצו מבחן.

נוכח האמור, עתרה ב"כ המאשימה להשית על הנאשם 6 חודשי מאסר לריצוי בדרך של עבודות שירות, מאסר על תנאי, להעמידו בצו מבחן, להטיל עליו התחייבות להימנע מעבירה ופיצוי למתלונן.

6. ב"כ הנאשם עתר לאימוץ המלצות שירות המבחן בעניינו של הנאשם, יורה על ביטול הרשעתו ועל העמדתו תחת צו מבחן.

בטיעוניה הפנה ב"כ הנאשם את הזרקור לנסיבותיו האישיות של הנאשם ולמורכבות והקשיים עמו הוא מתמודד כפי שעלו בתסקיר שירות המבחן. ב"כ הנאשם טען כי אף שהנאשם השתלב בטיפול פסיכולוגי פרטי ולא במסגרת שירות המבחן, והוא נכון לשתף פעולה עם שירות המבחן ולעמוד בצו המבחן.

ב"כ הנאשם טען כי האירוע נשוא כתב האישום הינו אירוע טרגי, אשר הביא לשבר במשפחתו של הנאשם. לטענתו, מבלי למעט מחומרת מעשיו של הנאשם, גם למתלונן היה חלק שהוביל להסלמת האירוע. ב"כ הנאשם טען כי הנאשם לקח אחריות על מעשיו, הביע חרטה, התייחס לנזק שגרם למתלונן והבין את הבעייתיות שבהתנהגותו.

ב"כ הנאשם הפנה לעובדה שהנאשם נעדר עבר פלילי וזוהי הסתבכותו הראשונה והיחידה עם החוק, והוסיף כי במועד ביצוע העבירה היה הנאשם כבן 20, ומאז לא נפתחו כנגדו תיקים נוספים.

ב"כ הנאשם טען כי לאור גילו הצעיר של הנאשם והאמור בתסקיר שירות המבחן יש ליתן בכורה לנסיבותיו האישיות של

הנאשם על פני אלמנט ההרתעה והאינטרס הציבורי. לדבריו, ענישה מוחשית בדמות מאסר שירוצה בדרך של עבודות שירות, כמו גם הרשעתו בדין של הנאשם, יפגעו בנאשם, יטלטלו שוב את משפחתו ויביאו לגרסיה במצבו.

ב"כ הנאשם הציג אסופת פסיקה מטעמו, ובהתבסס עליה טען כי יש מקום לאמץ את המלצות תסקיר שירות המבחן בעניינו של הנאשם, לבטל את הרשעתו בדין ולהעמידו בצו מבחן.

הנאשם ניצל את ההזדמנות לומר את דברו, הביע חרטה על האירוע נשוא כתב האישום ומסר כי הוא מצר על מעשיו וכי האירוע אינו מש מזיכרונו.

דין והכרעה

שאלת ביטול הרשעת הנאשם

7. במוקד הדיון ניצבת השאלה שבמחלוקת בין הצדדים, האם יש מקום לבטל את הרשעת הנאשם.

הכלל הוא כי משקבע בית המשפט כי הנאשם ביצע עבירה, שומה על בית המשפט להרשיעו בדין, זאת כדי לממש את האינטרס הציבורי באכיפת הדין, ולקדם את עקרונות הרתעת היחיד והרבים והגמול, שהם עקרונות מרכזיים בתורת הענישה.

בית המשפט הוסמך להימנע מהרשעה רק באותם מקרים בהם אין הלימה בין חומרת העבירה בהתאם לנסיבותיה הקונקרטיות, לבין ההשלכות שיש להרשעה על הנאשם העומד לדין.

ב-ע"פ 2083/96 **כתב נ' מדינת ישראל** (21.8.97) קבע בית המשפט העליון כי:

"הכלל הוא שיש להרשיע נאשם שעבר עבירה, ומי שטוען את ההיפך שומה עליו לשכנע את בית המשפט ששיקולי השיקום גוברים במקרה האינדיבידואלי על השיקולים שבאינטרס הציבורי".

באותו פסק דין התווה בית המשפט העליון שני תנאים מצטברים שבהתקיימם ניתן לבטל הרשעה או להימנע ממנה:

"הימנעות מהרשעה אפשרית איפוא בהצטבר שני גורמים: ראשית, על ההרשעה לפגוע פגיעה חמורה בשיקום הנאשם. ושנית, סוג העבירה מאפשר לוותר בנסיבות המקרה המסוים על ההרשעה, מבלי לפגוע באופן מהותי בשיקולי הענישה האחרים המפורטים לעיל".

וכך הותווה איזון האינטרסים בין הציבור לבין הפרט - הנאשם בע"פ 2669/00 **מדינת ישראל נ' פלוני** (17.8.00):

"....נדרש איזון שיקולים, המעמיד את האינטרס הציבורי אל מול נסיבותיו האינדיבידואליות של

הנאשם. בראיה כוללת נשקל מן הצד האחד, הצורך במיצויו של ההליך הפלילי בדרך של הרשעת העבריין, כדי להשיג בכך, בין היתר, את גורם ההרתעה והאכיפה השוויונית של החוק. שיקול ציבורי זה פועל במשנה תוקף, ככל שחומרת העבירה גדולה יותר, והנזקים לפרט ולציבור מביצועה גוברים.

כנגד השיקול הציבורי, נשקל עניינו של הפרט הנאשם, ובמסגרת זו נבחנים נתונים שונים הנוגעים אליו, וביניהם - טיב העבירה אותה עבר וחומרתה, עברו הפלילי, גילו, מצב בריאותו והנזק הצפוי לו מן ההרשעה.

באשר לנאשמים בגירים, במאזן השיקולים האמור, גובר בדרך כלל השיקול הציבורי, ורק נסיבות מיוחדות, חריגות ויוצאות דופן ביותר, תצדקנה סטייה מחובת מיצוי הדין בדרך של הרשעת העבריין".

בגדר השיקולים אותם על בית המשפט לשקול יש ליתן את הדעת לחומרת העבירה ונסיבותיה, חלקו של הנאשם בביצועה ותוצאותיה של העבירה. בנוסף יש לבחון את הרקע לביצוע העבירה, האם מדובר במעידה חד פעמית ומהי סבירות הישנות המעשים. בהקשר זה יש משמעות לדרך נטילת האחריות מצד הנאשם, לעבירות שביצע ולהליך טיפולי מוסדי ואישי שהוא מבצע. חשיבות של ממש יש גם לגילו של הנאשם, וככל שמדובר בבגיר נדרש מארג שיקולים נכבד ביותר ונסיבות מיוחדות כדי שתישקל חלופה של הימנעות מהרשעה.

לצד שיקולים אלה יש לבחון את השפעת ההרשעה על אופק חייו הנוכחי והעתיד של הנאשם ועל תפקודו הנורמטיבי בחברה במישור הכלכלי-תעסוקתי, משפחתי ובריאותי. בהקשר זה נקבע כי נדרשות ראיות קונקרטיות ממשיות ומוכחות לפגיעה בעיסוקים בהווה ובעתיד, ואין די בחשש כללי וערטילאי.

מן הכלל אל הפרט

8. ביישום אמות המידה שנקבעו בפסיקת בית המשפט העליון כמפורט לעיל בנוגע לאפשרות הימנעות מהרשעה ביחס לנאשם שבפניו, ושקלול הטעמים הנוגעים למהות המעשים שבביצועם הודה, מחד, אל מול נסיבותיו האישיות, מאידך, המסקנה הינה כי ידה של הכף התומכת בהרשעה - על העליונה, ויש להותיר את הרשעת הנאשם על כנה.

לא ניתן לומר כי המקרה הנדון מצדיק הימנעות מהרשעה, בשים לב לטיב העבירה, נסיבות ביצועה והנזק שנגרם בגינה, ודומה כי האינטרס האישי של הנאשם נסוג מפני האינטרס הציבורי במקרה דנן.

כמו כן, אין עסקינן במקרה יוצא דופן בו עלול להיווצר פער בלתי נסבל בין עוצמת פגיעתה של ההרשעה הפלילית בנאשם לבין תועלתה של ההרשעה לאינטרס הציבורי-חברתי הכללי.

המעשים בהם הודה הנאשם הם חמורים וראויים לגינוי. עיון בעובדות כתב האישום המתוקן מעלה כי בין הנאשם לאחיו, המתלונן, התגלע סכסוך במהלכו השניים קיללו זה את זה והנאשם דחף את המתלונן. המתלונן ניסה להפסיק את מעשיו של הנאשם, ולשם כך, הרים כיסא שהיה בקרבת מקום, צעק על הנאשם שיחדל ממעשיו ונצמד אליו בכדי להפסיק את תקיפתו. במקום שהנאשם יירגע, הוא החמיר את התקיפה, ודקר את המתלונן בכתפו באמצעות סכין מטבח משוננת שאחז בידו.

גם לאחר שהנאשם דקר את המתלונן וגרם לו לחתכים, לא פסק ממעשיו, הרים כיסא, השליכו על המתלונן והכיסא נשבר מעוצמת המכה.

אין חולק כי מעשיו של הנאשם חמורים ומהווים ביטוי לתופעה חברתית נפוצה ומכוערת של אלימות כדרך לפתרון סכסוכים ומתן פורקן לרגשות כעס ותסכול.

גם נסיבותיו האישיות של הנאשם, כפי שעלו מהתסקיר שהוגש בעניינו, אין בהן כדי להפחית מחומרת מעשיו. להרשעה במקרה שכזה יש גם אפקט הרתעתי, אשר אני סבורה כי בנסיבות המקרה והנאשם יש לחזקו, ואין לאפשר מסר פייסני להתנהגות בריונית ואלימה, גם כאשר מדובר בנאשם צעיר ונעדר עבר פלילי.

זאת עוד, אין זה המקרה בו עלול להיווצר יחס בלתי סביר בין חומרתה של העבירה לבין הנזק הצפוי לנאשם מההרשעה.

על פי פסיקת בית המשפט העליון יש להצביע על כך שהרשעתו של הנאשם תביא "לפגיעה קשה וקונקרטית בסיכויי שיקומו" ולבסס טענות אלה בתשתית ראייתית מתאימה (רע"פ 2180/14 שמואלי נ' מדינת ישראל (24.4.14); רע"פ 1439/13 קשת נ' מדינת ישראל (4.3.13)).

החובה להצביע על קיומו של נזק קונקרטי מתיישבת עם אופיו המצומצם של החריג שעניינו הימנעות מהרשעה. אימוץ עמדתה של ההגנה עלול להוביל לסטייה מהאיזון הבסיסי העומד ביסודו של החריג.

שירות המבחן המליץ לשקול בחיוב להימנע מהרשעת הנאשם לנוכח השבר המשפחתי שנוצר בעקבות האירוע, והערכה כי להרשעת הנאשם תהא השפעה מטלטלת נוספת על המערכת המשפחתית שהגיעה בעיתוי זה לכדי איזון מסוים. עוד סבר שירות המבחן כי נוכח גילו הצעיר של הנאשם וחריגות ביצוע העבירה בחייו, יש מקום לשקול בחיוב ביטול הרשעתו בדיון על מנת לחזק את כוחותיו החיוביים ועל מנת למנוע פגיעה בעתידו. דומני כי מדובר בטענה שאינה מבוססת דיה.

שירות המבחן עצמו ציין כי הנאשם לא הציג כל אינדיקציה לפגיעה קונקרטית העלולה להתרחש בחייו בגין הרשעתו בדיון, ואף התקשה לקחת עליהם אחריות מלאה.

אדגיש כי פגיעה עתידית אפשרית, תיאורטית ונטולת בסיס עובדתי מוכח, אינה מקיימת את התנאי בדבר הנזק הצפוי לנאשם מן ההרשעה, לפיו על ההרשעה לפגוע פגיעה חמורה בשיקום הנאשם.

בעת הנוכחית הנאשם עוסק בארגון אירועים ובהספקת מלצרים לאולמות אירועים, ולא הציג כל הוכחה המלמדת על פגיעה קונקרטית.

עיינתי באסופת הפסיקה שהוגשה על ידי ב"כ הנאשם, ולא מצאתי כי יש בה ללמד כי עניינו של הנאשם מצדיק ביטול הרשעתו. ראשית, מרבית גזרי הדין שהוגשו עניינם עבירות שונות מהעבירה בה הורשע הנאשם שבפניי, ובכלל זה מתייחסים לעבירה לפי סעיף 334 לחוק העונשין שהעונש הקבוע בצידה הינו מחצית מהעונש הקבוע לעבירה לפי סעיף 335(א)(1) לחוק העונשין (ראו לדוגמא - ת"פ (שלום-ק"ג) 21772-05-11 מדינת ישראל נ' בלנסי (29.4.15)), וכן עמוד 7

לעבירה של תקיפה הגורמת חבלה של ממש, לפי סעיף 380 לחוק העונשין (ראו לדוגמא - ת"פ (מח'י-י) 11577-07-13 **ביטון נ' מדינת ישראל** (16.10.13); ת"פ (שלום-חדרה) 33465-05-12 **מדינת ישראל נ' בינה** (6.3.13); ת"פ (שלום-ת"א) 58960-12-12 **מדינת ישראל נ' ולדמן** (22.7.15)).

שנית, חלק ניכר מגזרי הדין שהציגה ההגנה עוסקים בנסיבות שונות מנסיבות התיק שבפניי, לרבות פגיעה באמצעות חפצים שונים. דין תקיפה באמצעות שימוש בסכין אינו כדין תקיפה באמצעים אחרים.

שלישית, יש לבחון כל מקרה לפי נסיבותיו, ואין דומה המקרה דנן למקרה בו גם למתלונן היה חלק משמעותי באירוע. כך לדוגמא, ב-ת"פ (שלום-ק"ג) 21772-05-11 **מדינת ישראל נ' בלנסי** (29.4.15), שנזכר לעיל, דובר בריב בין שני אחים, במהלכו התגרה המתלונן בנאשם, תקף אותו בדחיפות ובשריטות, נטל ראשון סכין מהמטבח ועשה בה שימוש, ובתגובה לכך, נטל הנאשם סכין בעצמו ופצע את המתלונן. עוד יצוין כי המאשימה שם, משיקוליה שלה, בחרה להגיש כתב אישום רק נגד הנאשם, אף שהן הנאשם והן המתלונן נקטו באלימות ועשו שימוש בסכין. שונה העניין מהתיק שבפניי בו המתלונן שלא תקף את הנאשם כלל ועיקר.

איני מתעלמת מן הזכויות העומדות לנאשם ובכללן עברו הנקי, גילו הצעיר, העובדה כי מדובר בסכסוך משפחתי בין אחים, הודייתו והבעת החרטה מצדו, אך אלו יעמדו לזכותו בעת גזירת דינו ואין בהן כדי להצדיק הימנעות מהרשעתו.

יצוין עוד כי בהחלטתי להרשיע את הנאשם, איני מתעלמת מהמלצת שירות המבחן בעניינו. יחד עם זאת, יש לזכור כי שיקולי שירות המבחן אינם בהכרח דומים לשיקולי בית המשפט, זאת מאחר שנקודת השקפתו של שירות המבחן מתייחסת לנאשם בלבד. שירות המבחן אינו בוחן את היבט ההרתעה והוא אף אינו מופקד על הראייה הכוללת של שיקולי ההרשעה או אי ההרשעה (ראו לעניין זה - רע"פ 6915/03 **גומייד נ' מדינת ישראל** (14.12.03)).

בהתחשב במכלול הטעמים האמורים, אני סבורה שאין מקום לסטות בעניינו של הנאשם מהכלל, והעתירה לביטול ההרשעה - נדחית.

קביעת העונש

9. העבירה בה הורשע הנאשם הינה חמורה, ראויה להוקעה וגינוי ויש לפעול במידת ההחמרה כדי לסייע במיגורה. יחד עם זאת, ראוי להתחשב בכל מקרה כפי נסיבותיו המיוחדות, הן מן הפן של הנסיבות האופפות את המעשה עצמו והן מן הפן של הנאשם העומד לדין.

כמצוות המחוקק קביעת העונש ההולם נעשית בהתאם לעקרון ההלימה. לשם קביעת מתחם העונש ההולם יש להתחשב בערך החברתי שנפגע, במידת הפגיעה בו, במדיניות הענישה הנוהגת ובנסיבות הקשורות בביצוע העבירה.

הנאשם במעשיו פגע בערכים החברתיים המוגנים של הגנה על בטחונו האישי, שלמות גופו ושלוות נפשו של הפרט, ובמקרה דנן - של המתלונן. מידת הפגיעה בערכים המוגנים במקרה דנן הינה משמעותית, בשים לב לנזק שנגרם

כתוצאה מתקיפתו האלימה של הנאשם, ובשים לב לכך שהנאשם דקר את המתלונן בתוך ביתו, מקום בו אמור להיות מוגן. מדובר בהתנהגות בריונית ואלימה של הנאשם, אשר בעקבות ויכוח שהתגלע בינו לבין אחיו, המתלונן, תקף אותו באלימות, דקר אותו באמצעות סכין, השליך עליו כיסא שנשבר מעוצמת המכה וגרם לו לחבלות.

בבחינת הנסיבות הקשורות בביצוע העבירה, יש להתחשב בסיבות שהביאו את הנאשם לביצוע העבירה - כעולה מעובדות כתב האישום המתוקן ומהאמור בתסקיר, עסקינן בעבירת אלימות על רקע סכסוך בין הנאשם לבין המתלונן. ברקע לאירוע נשוא כתב האישום עמדה דינאמיקה משפחתית מורכבת כמפורט בתסקיר שירות המבחן, שלא תפורט במסגרת גזר הדין על מנת שלא לפגוע בפרטיותם של בני המשפחה, שהביאה לקונפליקט בין הנאשם למתלונן, שהגיע לשיאו באירוע נשוא כתב האישום המתוקן.

אשר לנזק שנגרם ו/או צפוי היה להיגרם כתוצאה מביצוע העבירה, הרי שכתוצאה ממעשיו של הנאשם נגרם למתלונן פצע דקירה בדמות חתכים תת עוריים בשכמה הימנית ומתחת לבית השחי באורך של 3 ס"מ ו-1 ס"מ וכן חתך בשוק ימין באורך של 1 ס"מ.

בהקשר זה אציין כי עבירת אלימות, הכוללת שימוש בנשק קר בדמות סכין מטבח משוננת והשלכת כיסא על גופו של הקורבן, הינן בעלות פוטנציאל לפגיעה קשה בקורבן, וכתוצאה ממעשיו של הנאשם עלול היה להיגרם למתלונן נזק פיזי חמור עוד יותר מכפי שנגרם לו.

אף אם למתלונן הייתה תרומה כלשהיא לדינאמיקה שנוצרה בינו לבין אחיו הנאשם שעה שהתעמת עמו מילולית, הרי שבסופו של יום הנאשם הוא זה שבמו ידיו הסלים את הסיטואציה והפך אותה לאלימה.

בהקשר זה יצוין כי תיאור האירוע כפי שנמסר על ידי הנאשם לשירות המבחן אינו תואם במלואו את עובדות כתב האישום המתוקן, ויש בכך כדי להעלות תהיות לגבי מידת לקיחת האחריות של הנאשם למעשיו.

מדיניות הענישה הנהוגה בעבירה בה הורשע הנאשם מתחשבת בצורך במאבק בנגע האלימות, ובתפקידו של בית המשפט בהעברת מסר ברור וחד באמצעות הטלת עונשים נלווים. עיון בפסיקה הנוהגת מעלה כי במקרים דומים הוטלו על נאשמים עונשים הנעים במנעד רחב, החל ממאסר לריצוי בדרך של עבודות שירות וכלה בעונשי מאסר של ממש לריצוי מאחורי סורג ובריח.

להלן אפרט פסיקה ממנה ניתן ללמוד על מדיניות הענישה הנוהגת בעבירה של פגיעה כשהעברין מזוין בנסיבות בהן ישנה היכרות מוקדמת או קרבת משפחה בין הנאשם לקורבן:

ע"פ (מח'-ב"ש) 17568-06-13 **חרובי נ' מדינת ישראל** (16.9.13) - הנאשם הורשע, לאחר שמיעת ראיות, בבית משפט השלום בעבירה של פגיעה כשהעברין מזוין. בין הנאשם לבין המתלונן התגלע ויכוח במטבח מגורי העובדים של חברה בה עבדו. הנאשם היכה את המתלונן בסטירות לפניו ודקר אותו בבטנו, מעל המפשעה, באמצעות סכין מטבח. כתוצאה מהתקיפה נגרם למתלונן חתך של 2 מ"מ והוא נזקק לטיפול רפואי בבית החולים. הנאשם צירף תיק נוסף שעניינו הפרת הוראה חוקית.

בית המשפט קבע כי מתחם העונש ההולם נע בין 6 ל-18 חודשי מאסר בפועל, והשית על הנאשם 6 חודשי מאסר שירוצו בדרך של עבודות שירות לצד ענישה נלווית.

ערעור שהוגש על ידי הנאשם לבית המשפט המחוזי על הכרעת הדין וגזר הדין נדחה. בית המשפט המחוזי ציין בפסק דינו כי חרף חומרת העבירה, בית משפט השלום הקל בדינו של הנאשם ואין מקום לכל הקלה נוספת.

ע"פ (מח'--ם) 40560-03-11 **מורד נ' מדינת ישראל** (24.11.11) - הנאשם הורשע, לאחר שמיעת ראיות, בבית משפט השלום בעבירה של פציעה כשהעברין מזוין. בהיותם בבית סבתם פרץ סכסוך בין הנאשם לאחיו, המתלונן, במהלכו איים הנאשם על המתלונן כי ידקור אותו, ומיד פנה לחדרו, נטל משם סכין, ניגש למתלונן ודקר אותו בסכין בירך ימין. הנאשם ניסה לדקור את המתלונן פעם נוספת, אולם סבתו, אשר חצצה בין השניים, מנעה זאת ממנו. המתלונן נמלט מהדירה כשהוא שותת דם, ובהמשך נזקק לתפירת החתך שנגרם לו בעומק של 4 ס"מ. בעת ביצוע העבירה היה הנאשם כבן 18, נעדר עבר פלילי, והרקע לביצוע העבירה היה רצונו של הנאשם להגן על סבתו.

בית משפט השלום השית על הנאשם 10 חודשי מאסר בפועל לצד ענישה נלווית. בית המשפט המחוזי קיבל את ערעור הנאשם על גזר הדין, והמיר את עונש המאסר בפועל ל-6 חודשי מאסר שירוצו בדרך של עבודות שירות, זאת לאור התסקיר החיובי שהוגש בעניינו של הנאשם, לפיו חרף נתוני רקע קשים, הנאשם עשה בשלוש השנים שחלפו מאז האירוע "דרך מרשימה" כלשונו של בית המשפט לשם שיקום חייו.

ת"פ (שלום-ב"ש) 34111-12-15 **מדינת ישראל נ' אלחבאני** (7.6.16) - הנאשם הורשע על סמך הודייתו בעבירה של פציעה כשהעברין מזוין. הנאשם והמתלונן הינם קרובי משפחה, ועובר לאירוע התגלע סכסוך בין המשפחות על רקע העובדה כי המתלונן נהג לקחת את אחיו הצעיר של הנאשם למפגשים חברתיים עם אוכלוסייה שולית. הנאשם פגש את המתלונן, ביקש לומר לו דבר מה ואז דקר אותו באמצעות חפץ חד בירך וגרם לו לחתך באורך 4 ס"מ אשר בגינו נזקק לתפרים, לפצע באוזנו השמאלית ולשריטה בלחיו. הנאשם בן 18.5, נעדר עבר פלילי.

בית המשפט סקר את הפסיקה הנוהגת וקבע כי מתחם העונש ההולם את העבירה בנסיבותיה נע בין 10 ל-30 חודשי מאסר בפועל, והשית על הנאשם 10 חודשי מאסר בפועל לצד ענישה נלווית.

מכל המקובץ, אני קובעת כי מתחם העונש ההולם את העבירה בה הורשע הנאשם בנסיבות ביצועה נע בין 6 חודשי מאסר שיכול וירוצו בדרך של עבודות שירות לבין 18 חודשי מאסר בפועל וענישה נלווית.

במקרה דנן, לא מתקיימים שיקולים אשר מצדיקים סטייה מן המתחם, לחומרא מטעמי הגנה על שלום הציבור או לקולא מטעמי שיקום.

אציין בהקשר זה כי אף שהנאשם פנה לטיפול פסיכולוגי, הוא עזב אותו מיוזמתו, וכך גם עזב את השתתפותו בקבוצה בה שולב על ידי שירות המבחן, על אף היותו תחת צו פיקוח מעצר. אף כיום הנאשם מתקשה למקד ולהתייחס לבעייתיות הדורשת המשך טיפול. לכן, אין מקום כאמור לסטות לקולא ממתחם הענישה מטעמי שיקום. עוד אעיר כי בנסיבות אלו תמוהה בעיני המלצת שירות המבחן להסתפק בצו מבחן בעניינו של הנאשם.

בגזירת העונש ההולם את מעשי הנאשם שבפניי, יש מקום להתחשב בנסיבותיו האישיות אשר אינן קשורות בביצוע

העבירה, ובמסגרת זו מן הראוי ליתן את הדעת לנסיבות הבאות:

הפגיעה של העונש בנאשם, לרבות בשל גילו - הנאשם הינו צעיר לימים, יליד 1996, ובקביעת עונשו יש לתת משקל משמעותי לגילו. כמו כן, הטלת עונש קונקרטי בדמות מאסר, ולו לריצוי בדרך של עבודות שירות, תפגע בו, בין היתר, שעה שתנתקו ממעגל העבודה. עם זאת, הנאשם מתגורר עם הוריו וסמוך על שולחנם, כך שהפגיעה הצפויה לו מכך אינה במידה רבה.

אשר לסוגיית נטילת האחריות של הנאשם על מעשיו וחזרתו למוטב או מאמציו לחזור למוטב - כאמור הנאשם הודה במסגרת עובדות כתב אישום מתוקן. ככלל, הודאתו זו מלמדת קבלת אחריות והפנמת הפסול שבמעשה, כמו גם היה בה כדי לייתר את הצורך בהעדת אחיו המתלונן, על כל המשתמע מכך. הנאשם ציין בפני שירות המבחן כי אירוע זה מהווה עבורו זיכרון חודרני ומטריד.

יחד עם זאת, מתסקיר שירות המבחן עולה כי הנאשם מתקשה לקחת אחריות מלאה על מעשיו, רואה באירוע כקטטה שהתפתחה בינו לבין המתלונן, במהלכה נקט כלפיו האחרון באלימות, ומתאר כי המתלונן נפגע מאותה הסכין שהחזיק בידו קודם לכן, וכן מציין כי המתלונן פגע בו באמצעות כיסא, בעוד עובדות כתב האישום המתוקן מלמדות אחרת.

עוד יש לקחת בחשבון כי הנאשם נעדר עבר פלילי קודם, ומאז האירוע נשוא כתב האישום לא נפתחו כנגדו תיקים חדשים ונתונים אלו מצדיקים התחשבות לקולא. כמו כן, הנאשם אובחן בצעירותו אובחן כסובל מבעיות קשב וריכוז עם מרכיב היפראקטיבי קל (ADHD), לצד נטייה לאימפולסיביות ובעיות הסתגלות במישור הרגשי וההתנהגותי על רקע הפרעה אורגנית. הנאשם סבל מקשיים לימודיים ובעיות חברתיות.

אין ספק כי בעקבות האירוע נשוא כתב האישום המתוקן הנאשם ומשפחתו עברו טלטלה ממשית, הנאשם שהה מספר חודשים מחוץ לביתו בתנאים מגבילים, המתלונן עזב את הבית ועד לאחרונה ניתק את הקשר עם משפחתו. יחד עם זאת, הנאשם משתייך למשפחה נורמטיבית ומתפקדת, ואין המדובר בנאשם בעל נסיבות חיים קשות במיוחד אשר החיים הפנו לו עורף.

יש לקוות כי בעתיד הנאשם והמתלונן ישכילו לשקם את מערכת היחסים ביניהם ולשמר את התא המשפחתי המהווה מעגל תמיכה ראשון במעלה בחייו של אדם. על כל פנים, לא שוכנעתי כי הענישה בתיק לא תשנה לרעה את הדינמיקה המשפחתית.

עוד יש להתחשב בהבעת הנכונות מצד הנאשם להשתלב בטיפול במסגרת שירות המבחן. כמובן שיש לברך על הבעת רצונו, לאור הנזקקות הטיפולית הגבוהה, ויש להביע תקווה כי בסופו של יום ישכיל הוא להיעזר בגורמי המקצוע על מנת לטפל בעצמו ולא ייכשל פעם נוספת במעשיו.

יש לתת את הדעת להתרשמות שירות המבחן לפיה לא קיימים אצל הנאשם דפוסים אלימים מושרשים, וישנה הפחתה ברמת הסיכון להישנות התנהגות אלימה.

נוכח כל המפורט סבורני כי באיזון בין מכלול השיקולים השונים ראוי במקרה זה לגזור על הנאשם עונש ברף התחתון של מתחם הענישה, וכי די יהיה בגזירת עונש מאסר לריצוי בדרך של עבודות שירות ולצדו ענישה נלווית בדמות מאסר על

תנאי על מנת להשיג את תכלית הענישה במקרה דנן ולהציב בפני הנאשם קו גבול ברור ומוחשי. כמו כן, יש להטיל על הנאשם לחתום על התחייבות להימנע מביצוע עבירות אלימות ולהטיל עליו צו מבחן.

סוף דבר

10. אשר על כן, ולאחר ששקלתי את כל השיקולים הצריכים לעניין, אני גוזרת על הנאשם את העונשים הבאים:

א. 6 חודשי מאסר שירוצו בדרך של עבודות שירות.

עבודות השירות תבוצענה, בהתאם להמלצת הממונה, בעמותת "פתחון לב" רח' לישנסקי 9 ראשון לציון, החל מיום 23.8.17, 5 ימים בשבוע, 8.5 שעות עבודה יומיות. בערבי חג וחול המועד הנאשם יועסק במקום העבודה וגם אם לא עבד באותו יום, בין אם מסיבותיו ובין אם בגלל שהמקום סגור, יחויב ביום עבודה מלא.

הובהר לנאשם, כי עליו לעמוד בתנאי הפיקוח וביקורות הפתע, וכל הפרה בעבודות השירות או ביצוע עבירות נוספות, יביאו להפסקה מנהלית וריצוי העונש במאסר ממש.

על הנאשם להתייצב לתחילת ריצוי עונשו במשרדי הממונה על עבודות השירות ביום 23.8.17 עד לא יאוחר מהשעה 08:00, ביחידת עבודות שירות מפקדת מחוז מרכז ת.ד. 81 רמלה.

ב. 4 חודשי מאסר על תנאי למשך 3 שנים מהיום, והנאשם לא יישא בעונש זה אלא אם כן יעבור כל עבירת אלימות כנגד הגוף מסוג עוון.

ג. 6 חודשי מאסר על תנאי למשך 3 שנים מהיום, והנאשם לא יישא בעונש זה אלא אם כן יעבור כל עבירת אלימות כנגד הגוף מסוג פשע.

ד. הנאשם יעמוד בפיקוח של קצין מבחן, כאמור בפקודת המבחן [נוסח חדש] תשכ"ט-1969, לתקופה של 12 חודשים, שתחילתה היום, ויפעל בהתאם לתוכנית הטיפולית, להנחיות ולפיקוח שירות המבחן.

הנאשם מוזהר כי אם לא ימלא אחר צו המבחן מכל בחינה שהיא או יעבור עבירה נוספת בתקופת המבחן, בית-המשפט יהא רשאי לגזור את עונשו מחדש, ולהטיל עליו עונש בגין תיק זה, בנוסף לעונש שנגזר עליו.

ה. הנאשם יחתום במזכירות בית המשפט על התחייבות בסך 3,000 ₪ להימנע במשך 3 שנים מביצוע כל עבירת אלימות נגד הגוף. לא תחתם ההתחייבות תוך 7 ימים, יאסר הנאשם למשך 10 ימים.

טיפול במוצגים בהתאם להוראות החוק והפסיקה.

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי מרכז-לוד תוך 45 ימים.

עמוד 12

המזכירות תשלח עותק גזר הדין לשירות המבחן ולממונה על עבודות השירות בשב"ס.

ניתן והודע היום י"ח תמוז תשע"ז, 12/07/2017 במעמד הנוכחים.

שירלי דקל נה, שופטת

[פרוטוקול הושמט]

החלטה

לבקשת הנאשם, ככל שהנאשם יתייצב בפני הממונה על עבודות השירות, בתאריך 23/8/17 לריצוי מאסרו בדרך של עבודות שירות, ניתן יהיה להשיב את הערבות שהופקדה ב-מ.ת. 11437-08-16 לידי המפקיד, וזאת באין כל מניעה חוקית, לרבות עיקולים.

ניתנה והודעה היום י"ח תמוז תשע"ז, 12/07/2017 במעמד הנוכחים.

שירלי דקל נה, שופטת

[פרוטוקול הושמט]

החלטה

בהתאם לגזר הדין, נקבע כי הנאשם ירצה מאסרו בדרך של עבודות שירות בעמותת "פתחון לב", שמונה וחצי שעות עבודה יומיות, כפי שהומלץ על ידי הממונה על עבודות השירות בשב"ס.

ב"כ הנאשם מבקש שבית המשפט יקבע שהיקף שעות העבודה יעמוד על שש שעות עבודה ביום, וזאת לאור העובדה שלדבריו הנאשם עובד למחיתו והחל בימים אלו ללמוד לבחינת בגרות במתמטיקה העתידה להיערך בחודש פברואר 2018, ומאחר שהנאשם מאובחן כבעל הפרעות קשב וריכוז.

המאשימה משאירה לשיקול דעת בית המשפט.

לבקשת הנאשם, ובתוקף סמכותי לפי סעיף 51' לחוק העונשין התשל"ז-1977, אני קובעת כי הנאשם ירצה 6 שעות עבודה יומיות.

מזכירות בית המשפט תשלח עותק ההחלטה לממונה על עבודות השירות בשב"ס.

ניתנה והודעה היום י"ח תמוז תשע"ז, 12/07/2017 במעמד הנוכחים.

שירלי דקל נה, שופטת

הוקלדעלידיליאתאבזו